

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. De diversis pactis illicitis, à jure Canonico reprobatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Lege autem prohibentur impuberes, ob imbecillitatem iudicii, nisi meliorem facere possint suam conditionem. Prodigii, quibus interdictum est bonis, minores 25. annis, qui Curatorem habent, &c. qui autem pacisci possunt, sibi tantum regulariter, non autem aliis pacisci possunt, & quidem de omnibus rebus honestis & licitis, quæ in commercio hominum sunt, modò sint paciscentium propriæ, ita ut formam accipiant pacta ex conventionem sive consensu paciscentium, modò, si contractui pactum aliquod adiciatur, non sit pactum tale contra substantiam Contractus.

§. II.

De observatione pactorum, & eorum confirmatione per Superiorem.

Quid pacta legitime inita observari debeant in *c. 1. h. t.* statuitur, & naturalis æquitas dicitur, ita ut per censuras etiam Ecclesiasticas urgeri possent ad pacti observationem paciscentes, & peccatum grave sit (cæteris paribus) pacta ab altera parte acceptata non servare. Et hinc inferunt Canonistæ communiter de jure Canonico, quidquid sit de jure Civili, actionem in foro externo etiam oriri ex pacto nudo, quia non tantum, quando jus mandat observari aliquid, sicuti mandat jus Canonicum observari pacta, datur ex inde in foro externo actio, sed etiam datur actio de jure Canonico, ad impediendum peccatum.

Confirmantur autem pacta sæpius per supervenientem postea consensum seu ratihabitationem Superioris, uti colligitur ex *c. 2. h. t.* nisi spectato jure naturali pro-

sus irritum sit, & nullum pactum tale, quo in casu subsequens ratihabitatione confirmare nihil potest, cum juxta *Reg. Juris 18. in 6.* non firmatur tractu temporis, quod ab initio non subsistit. Neque tamen ad omnia subditorum pacta & conventiones confirmandas superiorum consensus aut ratihabitione semper requiritur, ut patet ex *c. 3. h. t. in 6.* & per se constat.

§. III.

De diversis pactis illicitis, à jure Canonico reprobatis.

Primo quia pactis privatorum non potest præjudicari juri publico *c. si diligenti 12. de foro competent.* nullum est pactum, quod juri publico præsertim Ecclesie præjudicat. *c. plerique 7. h. t.* neque tamen prohibetur pactum, quo quis juri in favorem suum sibi principaliter concessio cedit, *c. Pactum 1. h. t. in 6. c. si de terra. 6. & c. Accedentibus 19. de privileg. in 6.* Secundò qui renuntiat liti super beneficio Ecclesiastico, adjecto pacto, ut aliquid temporale, etiam expensarum nomine sibi solvatur, illicitam, & simoniacam pactiorem faciat, quia spirituale aliquid pro pecunia vel alia re temporali pretio æstimabili remittit *c. Cum pridem 4. h. t. junctà Gloss. V. illicita pactiæ speciem, nisi superioris auctoritas accedat, quæ parti litiganti expensasolvere jubet, quas frustra litigans fecerat, &c. arg. c. Nisi essent 21. de prebend.* Tertio pactum alicui factum de succedendo post mortem Prælati aut Beneficiati in Prælatura Ecclesie illius, aut beneficio, nullum est *c. Accepimus 5. h. t.* cum talia pacta speciem habeant hæreditatis

tarie successiois, quæ in beneficiis locum non habet; & inducat votum captandæ mortis alienæ, quod utroque jure prohibuitur est. Quartò nullum est pactum, quo promittit quis pensionem annuam, aut augmentum illius, si in Ecclesia vel beneficio instituat; *c. Cum Clerici 6 h. t.* Cùm Simonie vitium talis institutio referat. Et Quintò ob hoc ipsum Simonie periculum & speciem nullæ sunt omnes pactioes pro spiritualibus, aut quæ spiritualibus sunt annexæ, obtinendis, *c. Pactioes 8 h. t.* si pro illis dentur aut promittantur temporalia pretio æstimabilia. Sextò denique pacta universim, quæ contra leges, aut bonos mores fiunt, nullam vim habent; nisi interdum, quæ ob turpem causam pacta facta sunt, etsi non obligent, dum causa nondum impleta est, obligationem tamen inducunt, postquam causa turpis impleta est; neque enim talis datio v. g. propter causam turpem præstitam de se illicita est, uti communiter docent Theologi.

§. IV.

De pacto tum negativo de non succedendo, per quod renuntiat hereditati futura, tum affirmativo de succedendo alicui.

Duo sunt pacta, affirmativum unum, quo quis alteri promittit, scripturum se ipsum heredem in testamento suo, & negativum alterum, quo quis renuntiat hereditati paternæ, aut aliunde sibi deferendæ, de jure Civili nulla; illud quidem, quia votum captandæ mortis subinde infert, vitia cupiditatis summæ; hoc verò, quod hereditas nec dati, nec auf-

ferri possit privatis pactis ob bonum commune contrarium exigens. Vtrum autem hæc talia pacta de jure Canonico valeant, si juramento confirmentur, ita ut servari debeant non quidem ex vi sua, quam independentem à juramento habent, sed ex vi religionis dependentem à juramento inductæ, dubitatur. Et prius quidem pactum affirmativum scilicet de succedendo, nullum esse, quamvis juramento firmatum sit, facile concedunt AA. ita ut non obstante tali promissione juratâ illicitâ quidem (excipienda tamen sunt pacta gentilitia familiarum, præsertim si auctoritate Imperatoriâ firmata fuerint) in alium transferatur hereditas, validè tamen; & perjurus quidem sit in alium transferens hereditatem post juramentum de succedendo alteri factum, nulla tamen contra eum aut contra heredem institutum datur actio civilis: posterius verò pactum negativum de non succedendo, per quod v. g. filia jurat, se dote contentam de hereditate paternâ v. g. aut aliâ qualibet ex vi confanquinitatis deferendâ nihil ulterius petituram, validum esse accedente juramento, ac per hoc confirmati ac vim obligandi habere ex *c. Quamvis 2. h. t. in 6.* videtur probati. Si nulla vis, dolus aut metus injustus in extorquendo hoc juramento intervenierit, quamvis enim si tale quid intervenisset, juramentum tamen obligaret, cum sine dispendio æternæ salutis servari posset, quia tamen ab Episcopo facile illius impetrabitur dispensatio, & qui injustum talem metum v. g. ad extorquendum tale juramentum incussit, compelli etiam potest ad remittendum hoc juramentum, idèò efficaciter non